

अथ नवमोऽनुवाकः ।

अष्टमे अन्नार्थपश्यादीनां सूक्तान्यभिहितानि । नवमे शु-
क्लकृष्णपश्यादीनां सूक्तान्युच्यन्ते । यदुक्तं सूत्रकारेण, सूर्या
चन्द्रमाभ्यां यमौ श्वेतञ्च कृष्णञ्चैकयूप इति । यमावेकस्मिन्
गर्भे समुत्पन्नौ तयोः पश्याः सूक्ते वपयोः पुरोऽनुवाक्यामाह ।
“ता सूर्याचन्द्रमसा विश्वमृत्तमा महत् । तेजो वसुमद्राजतो
दिवि । सामात्माना चरतः सामचारिणा । यथोर्व्रतं न ममे
जातु देवयोः” इति । ‘ययोः’ सूर्याचन्द्रमसोर्देवयोः, सम्बन्धि,
‘व्रतं’ कर्म, ‘जातु’ कदाचिदपि, ‘न ममे’ कश्चिदपि मातुं न
शक्तः, एतदीयं कर्म एतावता फलेन युक्तमिति न कोऽपि
परिक्रुतुं शक्नोति । ‘तौ’ तथाविधौ, ‘सूर्याचन्द्रमसौ’, ‘दिवि
राजतः’ द्युलोके दीप्येते । कीदृशौ, ‘विश्वमृत्तमा’ अतिशयेन
विश्वस्य भर्तारौ, पोषकौ, अत एव ‘महत्’ महान्तौ, ‘तेजः’
तेजस्विनौ, ‘वसुमत्’ धनवन्तौ, ‘साम’शब्देन सामभेदाद्युपायेषु
तेषु चतुर्षु प्रथमोपायोऽभिधीयते, तदात्मकौ, प्रजापालने
सामोपायप्रधानावित्यर्थः । अत एव ‘सामचारिणौ’ सामो-
पायेन सर्वजगदनुग्राहकप्रकाशरूपेण चरणशीलौ, ‘चरतः’
परिभ्रमतः ॥

अथ वपायाः याज्यामाह । “उभावन्तौ परिचात अम्या ।
दिवो न रश्मोऽस्तनुतो व्यर्णवे । उभा भुवन्ती भुवना कवि-
क्रतू । सूर्या न चन्द्रा चरतो हतामती” इति । ‘उभावन्तौ’
पृथिव्याः पूर्वपश्चिमेत्येताववसानभागौ, ‘अम्या’ गत्या, ‘परि-